

7+ Yaş
ISSN 1300-8463
9 771300 846308
Mart 2024 Sayı: 524

Çocuk

diyanet

Ramazan Etkinlik
Kitapçığı

Ali İspanya'da

Ramazan Çizelgesi
Çıkartma

Uzay İstasyonu
ISS Nerede?

Alabalık ile Kalabalık

İmsakiye

ERVA'NIN RÜYASI

Erva, o gün okuldan çıkmış eve doğru yürüyordu. Binanın içine girdi. Asansöre bindi. Evlerinin olduğu katın düğmesine bastı. Asansör hareket etti. İndi. İndiğinde evleri değil bambaşka bir yere gelmişti. Etrafı incelediğinde bir adada olduğunu anladı. Adada gezinmeye başladı. İleride Hindistan cevizleri toplayan bir kız gördü. Hemen yanına gitti.

- Merhaba dedi.

Kız Erva'ya döndü.

- Sana da merhaba. Buralarda seni ilk defa görüyorum. Gemilerden biriyle mi geldin?

Erva başından geçenleri anlattı. Kız:

- Sen gerçekler dünyasından gelmişsin. Burası hayaller dünyası. Burada herkes hayal kurar. Çünkü hayalleri eğlenceli buluruz. Bu arada benim adım Deniz.

Erva da kendi adını söyledi. Tanıştılar. Erva:

- Burayı çok beğendim. Adada yaşamak bana hep ilginç geliyordu. Oysaki çok eğlenceliymiş. Ama benim evime dönmem gerekiyor. Çünkü annemle babam beni çok merak edebilir.

Deniz:

- Benim bir teknem var. İstersen seni yaşadığın yere götürebilirim.

Tekneye bindiler. Deniz, yelkenleri açtı. Erva:

- Deniz sen burada mı yaşıyorsun? Yani annen ve baban yok mu?

Deniz:

- Tabii ki var. Ama biz bir kasabada yaşıyoruz. Ben buraya canım sıkıldığında hayal kurmak için gelirim.

O sırada tekne durdu. Başka bir adaya gelmişlerdi. Bu adada ise sadece bir kapı vardı.

Deniz:

- Erva, gelmek istediğin yere geldik. Kapının arkasında yaşadığın yer var. Seni tanıdığımıza çok memnun oldum. Tekrar görüşmek üzere. Hoşça kal.

Vedalaştılar. Erva teknedeki indi. Kapıya doğru yöneldi. Gerçekten de Deniz'in dediği gibi kapının arkasında evi vardı. İçeri girdi. Kapıyı kapatınca bir anda uyandı. Etrafına baktı. Yatağında yatıyordu. Ne yani bunların hepsi bir rüya mıydı?

Kalkıp elini, yüzünü yıkadı. Sonra dün gece uyumadan önce bitirdiği kitap aklına geldi. Kitapta geçenleri rüyasında görmüştü. Üstünü giyindi. Kahvaltısını yaptı.

Okula gidince rüyasını öğretmenine ve arkadaşlarına anlattı. Erva, bir kez daha kitapların eşsizliğini anlamıştı.

Elif Sena Çakmak

Nihat Başakar İlköğretim Okulu 4/A

Sahibi ve Genel Yayın Yönetmeni

Cafer Tayyar Doymaz

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü

Dr. Lamia Levent Abul

Mali İşler ve Dağıtım Sorumlusu

Ahmet Bulut

Editör

Dr. Kübra Çiçekli

Yayın Koordinatörleri

Hasan Yıldırım

Fatma Kaya

Sümeyye Oğul

Dijital Medya

Ömer Güçlü

Şahin Bodur

Tashih

Said Şan

İletişim

Diyanet İşleri Başkanlığı

Üniversiteler Mahallesi Dumlupınar

Bulvarı No: 147/A 06800 Çankaya/Ankara

Tel: (0312) 295 86 08

Faks: (0312) 295 61 92

Milli Eğitim Temel Kanunu (16.6.1983 gün

ve 28442 sayılı Kanunu'nun 15'inci madde

ile Değişik 55'inci maddesinin ikinci fıkrası

gereğince) Başkanlığımız yayınlarının

öğrencilere tavsiyesinde bir sakınca yoktur.

Çizgi ve metinlerin bilimsel

sorumluluğu yazar ve çizerlerine aittir.

Kapak Çizim

Özlem Güneş

Yayın Türü

Aylık, Yaygın Süreli Yayın

Diyanet Çocuk Dergisi (Türkçe)

Basım Tarihi: 27.02.2024

Basım Yeri: İstanbul

ISSN: 1300-8463

Tasarım

Lunapark Eğitim Yayıncılık

Alacaatlı Mah. 4834 Cad. Ticaret Merkezi 10/43

Çankaya/Ankara Tel: (0506) 907 97 97

Baskı

İhlas Gazetecilik A.Ş. Merkez Mah. 29 Ekim

Caddesi İhlas Plaza No: 11 A/41 Yenibosna

Bahçelievler/İstanbul Tel: (0212) 454 30 00

Merhaba

Havaların ısınmaya başladığı, güneşin sıcaklığını daha çok hissettirdiği, ağaçların yeşerdiği mart ayındayız. Bir kez daha Rabbimizin muhteşem kudretine şahit oluyoruz. Bu ayın bir başka güzelliği de on bir ayın sultanı ramazan ayına kavuşmamız. Heyecanla beklediğimiz rahmet ve merhamet ayı ramazan 11 Mart'ta başlıyor. Hepinizin ramazan ayını şimdiden tebrik ediyorum. Ailenizle, sevdiklerinizle huzurlu bir şekilde dolu dolu geçireceğiniz nice ramazanlara kavuşmanızı diliyorum.

Tarihimizin en önemli olaylarından biri olan Çanakkale Destanı'nın bu yıl 109. yılı. Bu vesileyle vatan savunmasında şehit düşen bütün askerlerimizi rahmet ve minnetle anıyoruz. Ayrıca Mehmet Akif Ersoy'un kahraman ordumuza adadığı İstiklal Marşımızın kabulünün yıl dönümü de bu ayda yer alıyor. İstiklal şairimiz Mehmet Akif Ersoy'u şükranla yâd ediyoruz.

Bu ay sizlere dergimizle birlikte Ramazan Etkinlik Kitapçığı hazırladık. İçerisinde ramazan çetelesi, birbirinden eğlenceli bulmacalar, bilmeceler ve maniler yer alıyor. Sizleri daha fazla bekletmeden derginizle baş başa bırakıyor ve hepinize keyifli okumalar diliyorum.

Dr. Lamia Levent Abul

içindekiler

Mercek 4

Sure Kâşifi 6

Usta Kalemler 16

Dünya Çocukları 20

İyi Hikâyeler 12

Görgülü Kuşlar 18

Resmimin Hikâyesi 22

Mercek	4
Sure Kâşifi	6
N'olmuş N'olmuş	8
Matematik Bulmaca.....	10
İslami Geometri Sanatı	11
İyi Hikâyeler	12

Alabalık ile Kalabalık	14
Usta Kalemler.....	16
Görgülü Kuşlar	18
Dünya Çocukları.....	20
Resmimin Hikâyesi	22
İmsakiye	24

Hayvanlar Âlemi 26

Gökçe ile Çerez 32

Allame Nine 36

Bir Değişik Kelime 40

Zaman Yolcusu 30

Bu Söz Bize Ne Söyler? 34

Resim Resim İçinde 38

Şu Acayip Dünya 42

Hayvanlar Âlemi	26
Bilim ve Teknoloji Postası	28
Zaman Yolcusu	30
Gökçe ile Çerez	32
Bu Söz Bize Ne Söyler?	34
Allame Nine	36

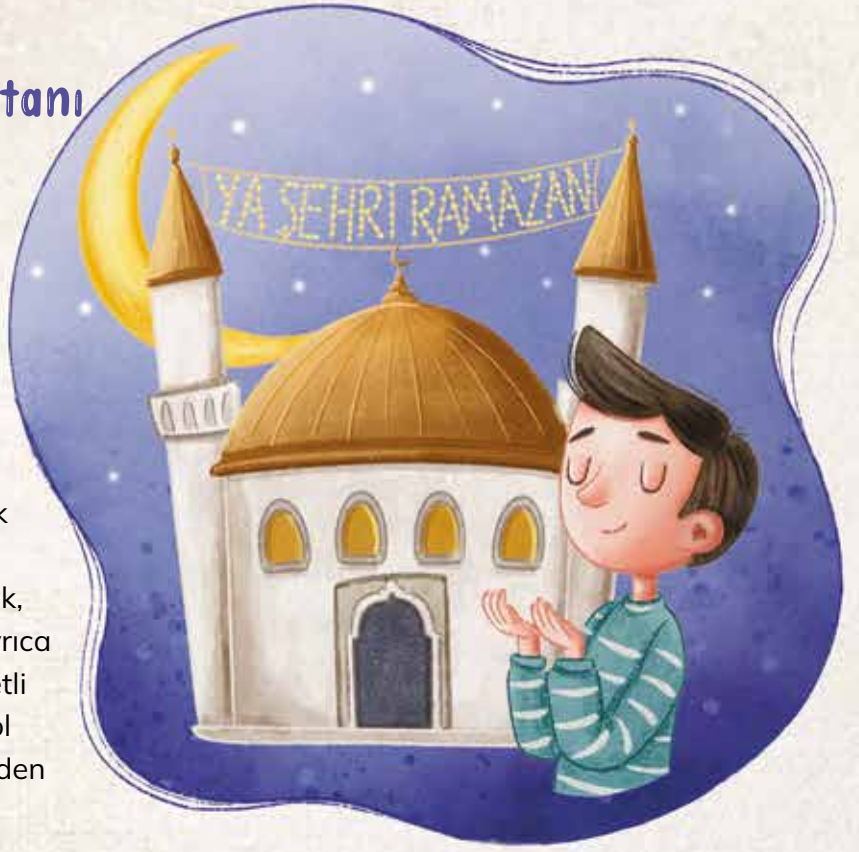
Resim Resim İçinde	38
Bir Değişik Kelime	40
Şu Acayip Dünya	42
Neşeli Karikatürler	44
Sizden Gelenler	46
Bulmaca Çözümleri	48

Geldi On Bir Ayın Sultanı Hazırlayın Camilerin Mahyalarını

Hasretle beklediğimiz ramazan ayı sonunda geldi. Ramazan ayı oruç ibadetini yerine getirdiğimiz bir aydır. Bu ayda sevdiğimizle iftar ve sahur yaparız. Aranızda açlığa ve susuzluğa dayanamayacak arkadaşlarımız olduğunu biliyorum. Onlar da bu ayda tekne orucu tutarak, ramazanın güzelliğini tadabilirler. Ayrıca bu ayın içinde, bin aydan daha faziletli Kadir Gecesi de bulunuyor. Haydi, bol bol dua ederek ramazanın bereketinden yararlanalım!

Allah Sever Oruç Tutanı, Bol Bol Verir Sevabını

Ramazan ayında yaptığımız ibadetlerden biri de oruç tutmaktır. Dinimizin temel esaslarından olan oruç ibadeti, Allah'ın en çok mükâfat vermeyi vadettiği ibadetlerden biridir. Oruç tutmak için sahura kalkarız. İmsak vaktinden iftar vaktine kadar hiçbir şey yiyip içmeyiz. Bu sayede Rabbimizin rızasını kazanır ve O'nun sevdiği kullardan oluruz. Oruç tutmak bizi kötülüklerden uzaklaştırır, Allah'a yakınlaştırır. Ramazan ayında oruç tutan, iyi işler yapıp kötülüklerden sakınanlar ise cennetle mükâfatlandırılır.

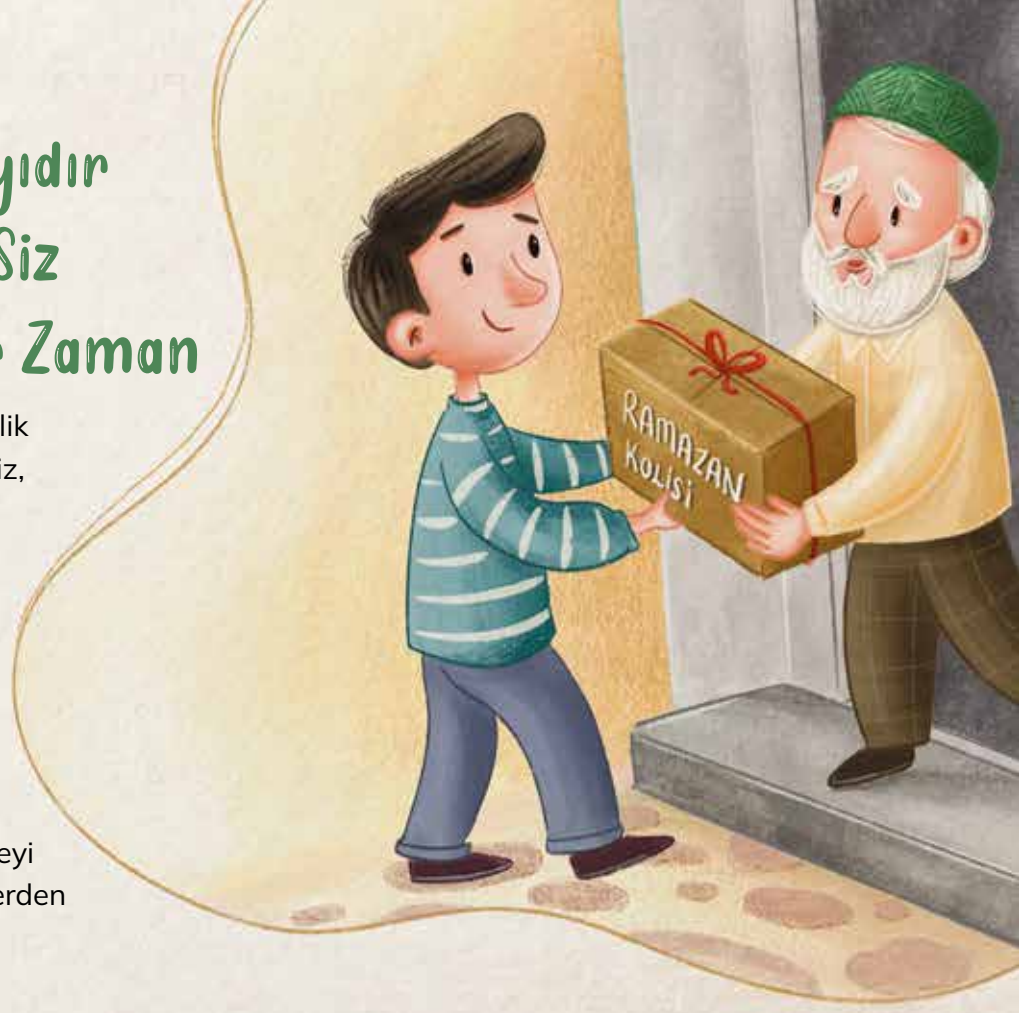
Bol Bol Oku Kur'an'ı, Biriktir Sevapları

Peygamberimizin en büyük mucizesi olan Kur'an-ı Kerim bu ayda indirilmiştir. Yüce kitabımız bizleri, iyiye ve günele davet eder, okudukça içimizi ferahlatır. Bu nedenle özellikle indirildiği ayda Kur'an'ı okumak, onu anlamaya çalışmak çok önemlidir. Biz Müslümanlar da her ramazan, Kur'an-ı Kerim'i daha çok okur, mukabelelere katılır, hatimlerimizi tamamlamaya çalışırız.

Yardımlaşma Ayıdır Ramazan, Ama Siz Yardımlaşın Her Zaman

Ramazan ayı aynı zamanda birlik ve beraberliğimizi pekiştirdiğimiz, ihtiyaç sahiplerini yalnız bırakmadığımız, elimizdeki nimetleri başkalarıyla paylaştığımız merhamet ve yardımlaşma ayıdır. Bu ayda Müslümanlar birbirine destek olur, kardeş olmanın güzelliğini tadarlar. Ramazan ayı yardımlaşmayı ve infak etmeyi bizlere öğreten en güzel vesilelerden biridir.

Bayrama Kavuşmak Güzeldir, Ramazan Ayı Biriciktir

Ramazan ayı sonunda bizi bekleyen en güzel hediye bayramdır. Rabbimizin rızasını kazanmak amacı ile oruç tutup, ibadet ederek, iyilik yaparak geçirdiğimiz bu ayın sonunda, bizi Ramazan Bayramı bekliyor. Bayramda büyüklerimizin ellerinden öper, ikram edilen tatlılardan yer, uzun zamandır göremediğimiz akrabalarımıza kavuşuruz. Ceplerimizde harçlıklarımız, ikram edilen şekerler, eli öpülen büyükler, neşeyle dolaşan küçükler... Daha neler neler... Ramazanımız mübarek olsun.

SURE KÂŞİFİ

Sevgili Peygamberimiz, kendisine peygamberlik gelmeden önce zaman zaman Hira Mağarası'na gider ve orada insanlardan uzaklaşarak Allah'a yönelirdi. Ramazan ayının 27. gecesinde de Hira Mağarası'na gitmişti. Gün doğumuna yakın bir zamanda vahiy meleği Cebrail, Peygamberimize ilk kez nurani bir varlık şeklinde görünmüş, Rabbimizin kendisini peygamber olarak görevlendirdiğini haber vermişti.

Ardından Cebrail, Peygamberimize abdest almayı öğretti. Abdest aldıktan sonra Peygamberimize "Oku!" dedi. Peygamberimiz de okuma bilmediğini söyledi ve Cebrail Peygamberimizi kolları arasına alarak sıktı. Sonra bu olay tekrarladı. Üç kez tekrarladıktan sonra Cebrail işte sizlere bu ay kendisi hakkında bilgi vereceğimiz bu surenin ilk beş ayetini okudu. Böylece Peygamberimize ilk vahiy gelmiş oldu.

Sure, "Oku!" emri ile başlar ve adını ikinci ayette geçen bir kelimedenden alır. İlk ayetteki bu emir ile okumanın önemi vurgulanır. "Yaratan Rabbinin adıyla oku!" ayetinde ise insanın kendisini yaratan Rabbini bilmesi ve tanıması öğütlenir. Ardından insanın yaratılışına dikkat çekilir. Rabbimizin yaratmasındaki gücü, kuvveti ve muhteşemliğinin bu ayetler ile düşünülmesi sağlanır.

Surenin devam eden ayetlerinde Peygamberimize düşmanlıkları ile bilinen Ebu Cehil'e karşı bir uyarı vardır. Aslında bu uyarı Ebu Cehil adı altında bütün kötülük eden insanlara karşı bir uyarıdır. Çünkü dünya hayatında yapılan hiçbir iyilik ya da kötülük karşılıksız kalmaz. Rabbimiz bu ayetlerde kendini beğenmişlik ve şımarıklıklarıyla İslam'ın duyurulmasını, dinin yayılmasını engellemeye çalışanların cezalandırılacağını bildirir.

Şimdi sıra bu surenin, hangi sure olduğunu bulmada. İpucu olarak baştan üçüncü harf alfabenin ilk harfi.

— — — — —
— — — — —

N'OLMUŞ N'OLMUŞ

Kırlangıçların Gelme Zamanı

Orman Haftası
(21-26 Mart)

Ormanlar yurdumuzun akciğerleridir. Ağacı sevip ormanı korumalıyız.

Kütüphanecilik
Haftası
(25-31 Mart)

İstiklal Marşı'nın Kabulü
ve Mehmet Akif Ersoy'u
Anma Günü

İstiklal Marşımızın şairi ve Safahat'ın yazarı.

MART

Hendek Gazvesi
(1-24 Mart 627)

Müslümanlarla
Mekkeli müşrikler ve
müttefikleri arasında
yapılan savaş.

Piri Reis'in
Vefatı
(1470-1553)

Akdeniz kıyılarının
haritasını yapan ünlü
Osmanlı denizcisi.

Tıp Bayramı

PT	SA	ÇA	PE	CU	CT	PZ
4	5	6	7	8	9	10
11	12	13	14	15	16	17
18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31

Yeşilay Haftası
(1-7 Mart)

Bağımlılıklardan uzak
iyi ve sağlıklı bir
hayat için mücadele
eden kuruluş.

Bedir Gazvesi
(624)

Hicretin 2. yılında
Hz. Peygamber ile
Mekkeli müşrikler
arasındaki ilk savaş.

Emir Sultan'ın
Vefatı
(1366-1430)

Bursalı meşhur âlim ve
sufi, Yıldırım Bayezid'in
damadı.

Yaşlılara saygı
Haftası
(18-24 Mart)

Diyaret İşleri
Başkanlığı kuruldu.
(1924)

Uhud Gazvesi (625)

Uhud Dağı Medine'nin kuzeyinde
Mescid-i Nebvî'ye yakın
bir yerdedir. Bu savaşta
Peygamberimiz ve ordusu büyük
zorluklar yaşamıştır.

Çanakkale Zaferi ve
Şehitleri Anma Günü
(1915)

Bilim ve Teknoloji
Haftası (8-14 Mart)

Üçüncü Cemrenin
(Toprağa) Düşmesi

Ramazanın
Başlangıcı

HOS GELDİN
RAMAZAN

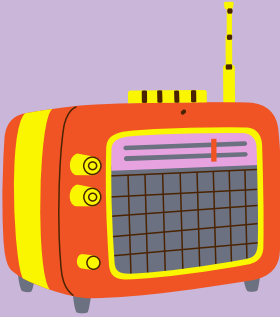
Ne izleyelim?

Hepinizin çok sevdiği Kral Şakir serisinin yeni filmi Kral Şakir ve Devler Uyandı sinemalarda. Filmde Şakir ve ailesinin kötü kalpli bir savaşçıyla mücadelesi anlatılıyor. Şakir ve ailesi dünyayı bu savaşçıdan koruyabilecek mi? Şimdiden hepinize iyi seyirler.

Yapılacaklar

Diyanet Radyo'nun hazırladığı Asr-ı Saadet Radyo Tiyatrosu'nu dinlemeye devam edip ramazanda tamamlayabilirsiniz.

İslam'a katkıları ve örnek kişilikleriyle bilinen dört halifeyi öğrenebilirsiniz.

Hz. Ebubekir

Hz. Ömer

Hz. Osman

Hz. Ali

Ramazanda aile büyüklerinizi ziyaret edip, iftar sofranıza davet edebilirsiniz.

Ramazanda pide ya da ekmeğinizi bir tane de ihtiyas sahipleri için askıya bırakabilirsiniz.

Tarifler

Ramazan ayının geleneksel tatlılarından biri olan güllaş yapıyoruz.

Malzemeler:

12 yaprak güllaş
1,5 litre süt
2 su bardağı şeker
Çekilmiş ceviz
İsteğe göre 2 yemek kaşığı gül suyu

Hazırlanışı

Süt ve şekeri bir tencereye koyarak ısıtın. Şekerleri tamamen eritin. Süt, kaynar bir şekilde olmasın yoksa güllacınız hamur olur.

Güllac yaprağının parlak kısımları üste gelecek şekilde tepsinize dizin. Üzerine her tarafını ıslatacak şekilde birkaç kepçe süt dökün.

Bu işlemi altı güllaş yaprağı için tamamlayın. Altıncı katı da sütle ıslatıp üzerine dövülmüş cevizi serpin. Diğer güllaş yapraklarını da aynı şekilde ıslatarak dizin. Kalan şekerli sütün içine gül suyunu dökün. Bu karışımı tatlınızın üstüne gezdirin.

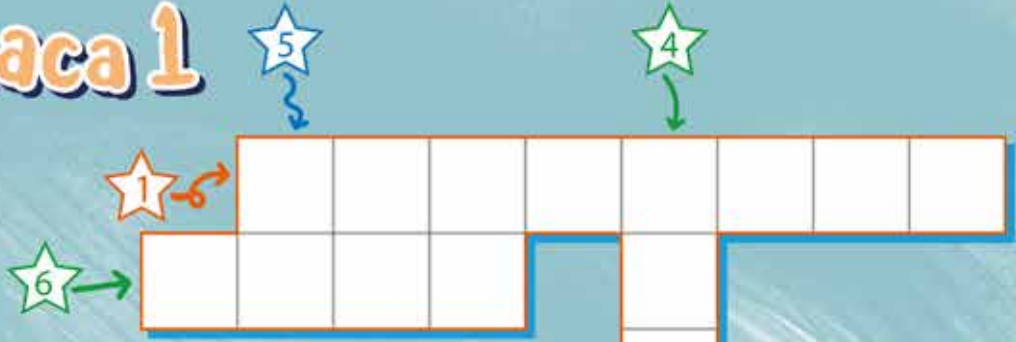

Tatlınızı iki saat buzdolabında dinlendirin. Daha sonra üzerini evinizdeki meyvelerle dilediğiniz gibi süsleyin. Afiyet olsun.

Bulmaca 1

1- 2 koli yumurtadan 23 tanesi kırıldı.
Kaç yumurta kalır?

2- Annem babamdan 3 yaş
küçüktür. Babam 33 yaşında
olduğuna göre ikisinin yaşları
toplamı kaçtır?

3- 60 sayısının 9 eksiği kaçtır?

4- 4 sayısının 2 fazlasının 5 katının, 5'in 2 katı ile çıkarılmasıyla kaç kalır?

5- Bir düzinenin 2 eksiği kaçtır?

6- 7 kalemim vardı, 6 da babam aldı. Birini arkadaşşıma hediye ettim. Öğretmenim de bana kendi kalemimi hediye etti. Kaç kalemim oldu?

Bulmaca 2

Aşağıdaki işlemlere karşılık gelen harflerle oluşacak şifreyi bulunuz.

A 4	B 1	C 5	Ç 56	D 100	E 20	F 70	G 3	Ğ 25	
H 8	I 23	İ 46	J 27	K 9	L 47	M 80	N 18	O 81	Ö 10
P 12	R 35	S 30	Ş 7	T 2	U 13	Ü 15	V 41	Y 50	Z 52

23-13   37+15   12:4   3x5   60-25

100-30   28+18   35+12   40+6   10x3   41-39   99-53   6x3

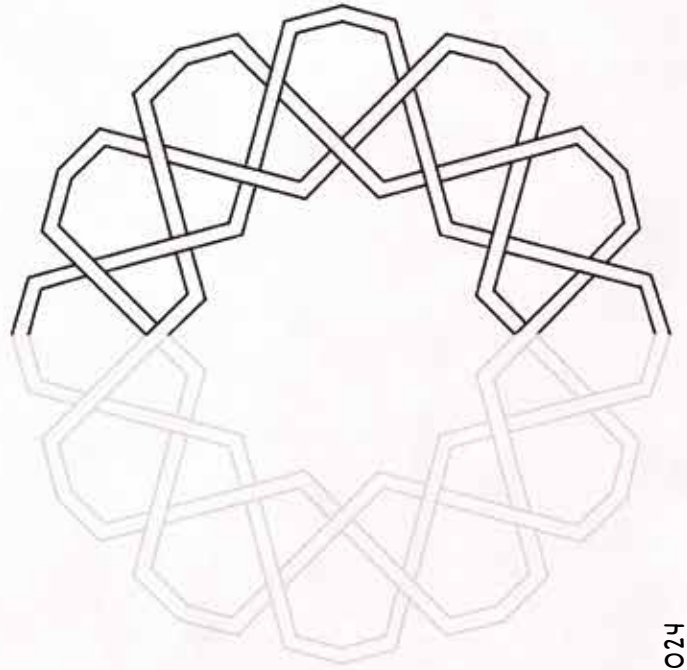
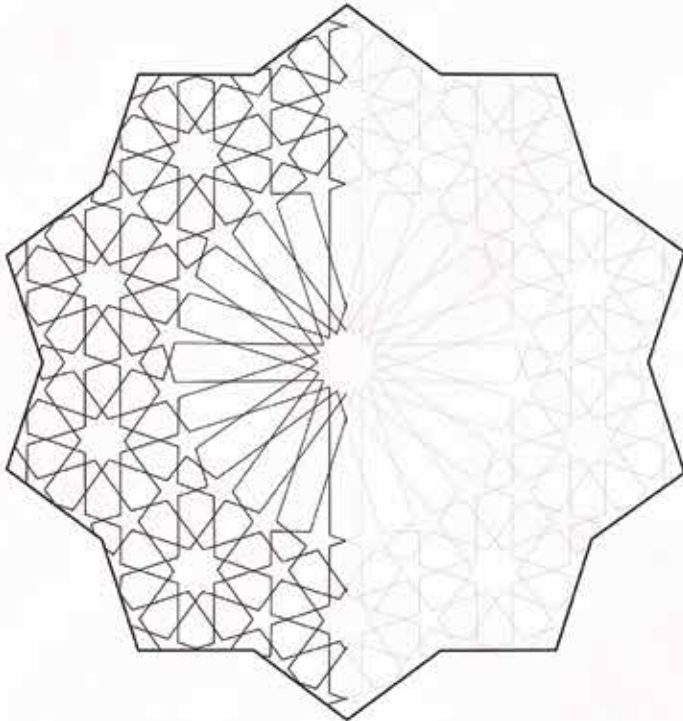
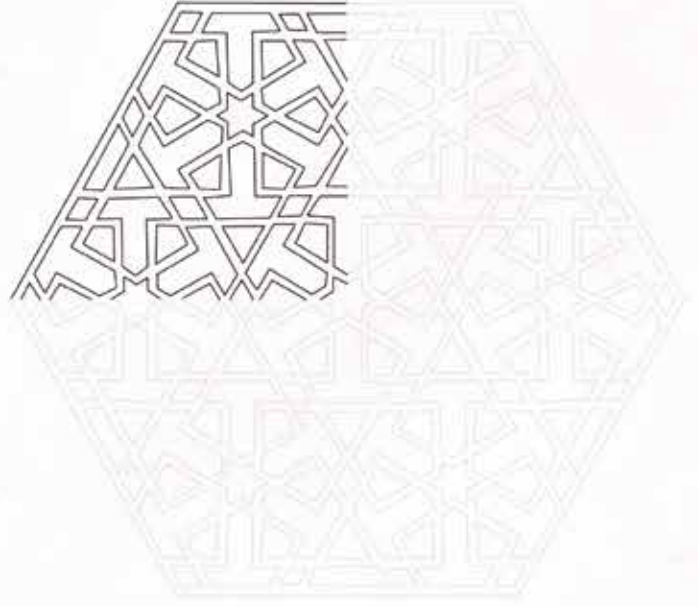
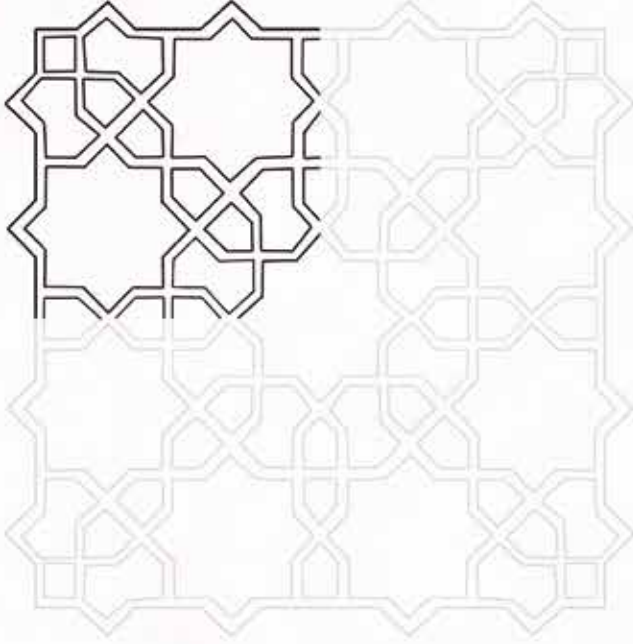

İSLAMİ GEOMETRİ SANATI

Evrenin yaratılışındaki matematik ve geometrinin yansıması olan bir sanat dalıdır. Pergel ve cetvel kullanılarak çizilir. Bu simetrik sanatı, camiler başta olmak üzere birçok mimari yapıda görebilirsiniz.

Aşağıdaki şekilleri uygun olarak tamamlayın ve boyayın. Bu sanatı keşfedin.

ANTALYA YOLCUSU KALMASIN

Bugün pazartesi ve biz yani ben, kardeşim, annem ve babam, Ankara'dan Antalya'ya gitmek üzere yola çıkmış bulunuyoruz. Bu arada acaba çıkmış bulunuyoruz derken doğru mu söyledim? Bunu araştırmam lazım. En iyisi defterime not edeyim.

Evet, ne diyordum, Antalya'ya gidiyoruz ve şu an saat sabah 07.00. Biz her zaman yola böyle erken çıkarız. Babam bunun sebebini şöyle açıklıyor: "Sabahleyin yola çıkanın yolu kısaldır." Ama baba yol aynı nasıl kısaldabilir ki dememize kalmadan örnekler vermeye başlar. "Bir keresinde, sabah 06.00'da Ankara'dan İstanbul'a doğru yola çıktım. Yol beş saat sürdü. Bir keresinde de yola ikinci vakti çıktım. Aynı yol yedi saat sürdü. Haydi bakalım bunu açıklayın." Tabii ki açıklayamayız. Bunun yerine hep beraber güleriz. "Sabah vaktinde sır var çocuklar, haydi yakalayalım onu." diyerek sanki sırrı kovalıyormuşuz gibi arabanın gazına basar. Bugün de öyle oldu.

Antalya'da Tarık dede var, ona gidiyoruz. Tarık dede, rahmetli dedemin en yakın arkadaşıymış. Babam baba dostunu her bayramda, kandilde, bazı cuma günlerinde arar, ona Tarık baba der, böylelikle bizim de Tarık dedemiz olmuş olur. Şimdi olmuş olur dedim de kulağıma tuhaf geldi. Acaba bunu daha farklı nasıl ifade edebilirim? En iyisi bunu da defterime not edeyim. Olmuş olur ifadesinin alternatifi ne olabilir?

"Anne" diyorum "Tarık dedenin evi denize yakın mı?" "Çok yakın değil." diyor. "Antik kente daha yakın." Kardeşim, "Antik kent nedir?" diye soruyor. Cevap vermek için atılıyorum. "Eski şehirler." diyorum gururla. "Bizden yıllar yıllar önce dünyaya gelmiş insanların kurduğu şehirlerden kalanlara antik kent deniyor." Açıklamamı beğeniyorum. "Bizden ne kadar önce?" diye soruyor kardeşim. "Çok çok çok önce." diyorum. "Peki insanlar çok çok çok önceden ev yapmayı biliyorlar mıymış?" diyor bu sefer de. Bu soruya önce gülüyoruz. Sonra bir düşüncedir alıyor beni. "Baba, eskiden de teknoloji var mıydı?" diyorum. "Eskiden fen vardı." diyor annem. Babamla gülüyorlar. "Fen ne demek?" diye soruyor kardeşim bana. "Eski model bir teknoloji herhâlde." diyorum ben de. Annemle babam yine gülüyorlar. Defterimi çıkarıp not alıyorum: Eskiden fen vardı ne demek, araştırmak.

ANTALYA

Hikâyenin hadisi:

"En makbul iyilik, kişinin baba dostunu ve onun ailesini koruyup gözetmesidir."

ALABALIK İLE KALABALIK

Az Sonra...

Öyle mi? İyi olmuş. O çok güzel maniler bilirdi.

Ramazana da az kaldı. Bu sene Denizati Altan olacaktı ramazan davulcusu.

BALIKEVİ

Ben de firmacıyla konuştum. Yosunlu pideyi bu yıl da yapacaktım.

Ooo harika. Manili pideli bir ramazan bizi bekliyor desenize.

Homonomonono

Dostum bir selam vermeyecek misin?

Ahhhh...

Niye homurdanıyorsun? Öğlen de karşılaştığımız da bir tuhaftım. Ne oldu istemeden seni üzecek bir şey mi yaptım?

Allah Allaaah...

Ertesi gün...

Selamünaleyküm dostum.

Aleykümselam. Sen bize selam verir miydin?

O ne demek öyle? Sen benim en yakın dostumsun. Tabii selam veririm.

Dün öyle demiyordun ama. Ne pazarda yüzüme baktın ne de çay ocağında.

Yahu anlattım ya dişimi gösterdim, ağrıyor dedim, konuşamıyorum dedim. Çektirdim de rahattadım bugün.

Sen onu mu anlatmaya çalışıyordun? Ben de diyorum neden homurdanıyor. E peki pazarda niye öyle soğuk davrandın?

Pazar mı? Ben dün hiç pazara gitmedim ki.

Ama bu nasıl olur? Kalabalıklar... Gözlerim mi bozuldu? Çift görüyorum ben.

Sakin ol dostum. Bu benim ikiz kardeşim Karabalık. Hani yurt dışında yaşıyor diye bahsetmiştim ya. Dün sürpriz yapıp beni ziyarete gelmiş. Karabalık, bak bu da sana hep bahsettiğim dostum Alabalık.

Biz dün sizinle pazarda karşılaştık değil mi?

O siz miydiniz? Kalabalık değilmiş de Karabalık mıymış? Ben de diyorum dostum benden uzaklaştı, kalabalıklar içinde yalnız kaldım. Meğer Kalabalık ve Karabalık kardeşler arasında Alabalıkmışım. Hahaha!

MAVİMTRAK DERTLER KASABASTI

Kasabanın ünlü dert uzmanı Bilge İmdat'ın Derde Deva Dükkânı daima tıklım tıklımış. Genellikle eften püften dertlerle gelen kasabalıları nazikçe dinleyen Bilge, mavi mürekkepli dolma kalemle onlara müthiş reçeteler yazarmış. Ama gel gör ki onun müthiş reçetelerini kasabalılar aceleyle ceplerine atar, sonra da unutulmuş. Tuhaf şey! Gerçekten derdi olan, dermanını unutur mu?

Kasabalılar reçeteleri cebinde unuttukları gömleklerini çamaşır makinesinde bir güzel yıkadıklarındaysa olanlar olurmuş. Umursamadıkları reçeteler, gömleklerini maviye boyarken onlar yeni zannettikleri eski dertlerle bilgenin dükkânına koşarlarmış. Mavimtrak gömleklerden reçetelerinin unutulduğunu anlayan Bilge, usanmadan yeni reçeteler yazar ama sözünün dinlenmemesine çok içerlermiş.

Bir gün babasının üzülmesine dayanamayan küçük kızı Bilge'ye bir akıl vermiş: "Babacığım bence bu kasabanın tek derdi dertsizlik. Sen onların reçetelerine dertlerini unutturacak gerçek dertler yaz, gör bak neler oluyor?"

Karısı da, şimdiye kadar bedavaya yazdığı reçeteleri artık parayla yazmasını, insanların ne yazık ki sadece para verdikleri şeylere kıymet verdiklerini söylemiş. Bilge İmdat umutsuzmuş ama denemekten ne çıkarmış.

Ertesi gün dükkânının vitrinine şöyle bir tabela asmış: "Büyük, küçük, eften püften her türlü dert 100 para."

Kasabalılar para işine önce bozulmuşlar ama dertlerini Bilge'den daha iyi dinleyen de bulamazlarmış. Mesela o gün mavimtrak gömleğiyle Şemsettin Bey gelmiş dükkâna. Karısı hiç güzel yemek yapamıyormuş, çocukları mükemmel değilmiş, herkes deveyi hamuduyla götürürken o neden zengin olamıyormuş? Daha ne dertler... Allah başa vermesin! Bilge onu sessizce dinleyip reçetesine "Şu güzergâhta 200 km yürü ve yoldaki köylerde mutlaka konakla." yazmış. Adam önce parayı vermiş sonra reçeteyi açıp dikkatle okumuş. Aman Allah'ım bu kadar yol yürünür müymüş! Ama bu reçete için onca para vermiş, boşa mı gitsin? Başlamış yürümeye. Acıkıp yorulunca da yol üstündeki köylerde konaklamış.

Meğer bu köyler yoksul muhacir köyleriymiş. Göç ettikleri yerlerden, yerine başka şeyler koyamayacakları kayıplarla gelmişler. Yoksulluk da arkalarından gelmiş kurulmuş hanelerine. Yine de güler yüzle sofralarını açmışlar Şemsettin Bey'e, ertesi sabah da erkenden işlerine koşmuşlar. Adam yollarda ve köylerde derdinin devasını bulmuş. Yürüdükçe kafası çalışmış, görgüsü artmış ve ayrı kaldığı ailesini özlemiş. Kasabaya döndüğünde artık bambaşka biriymiş.

Şemsettin Bey ertesi gün mavimtrak olmayan beyaz gömleğiyle Bilge İmdat'a teşekkür etmeye gitmiş: "Bilgeciğim şu verdiğin reçete Allah seni inandırсын bütün dertlerimi çözdü. Karım eskisinden daha güzel yemekler yapıyor, çocuklarım ben yokken nasıl akıllanmışlar, kasabada böyle çocuk yok yahu! Hele işlerim, öyle iyi gidiyor ki... Ha unutmadan, seninle şu yol üstündeki köyleri ziyaret edip arada hâl hatır sorsak olur mu, ne dersin?" Bilge, mutlu ve memnun: "Olur tabii neden olmasın." demiş ve gülümsemiş.

SUYU NASIL İÇERSİNİZ?

Geçen gün okuldan eve gelirken çok susadım. Hani derler ya dilim damağıma yapıştı. Yanımda ne bir şişe ne de suluğüm vardı. Cebime baktım su alabileceğim kadar param var mı diye? Var... Ama ara sokaktan eve gittiğim için su alabileceğim bir yer göremedim. Eve vardığımda hemen koşarak mutfaka gittim su doldurup kana kana içmeye başladım. Annem beni görünce hemen sandalyeyi çekip oturmam için işaret etti. Oturup suyu içtikten sonra annemin yüzüne bakmaya hemen cesaret edemedim. Çünkü suyu ayakta içmiştim. Annem buna çok kızardı. Ama işte bazen dikkat edemiyor insan. O kadar susamıştım ki oturarak içmek aklıma gelmemiştir bile. Suya kavuşmanın heyecanıyla suyu kafama dikmiştim. Biliyorum aslında suyu nasıl içmem gerektiğini.

Önce oturuyoruz. Çünkü suyu ayakta içmek çok zararlı. Bir yerde okumuştum. Ayaktayken su içmek mideye zarar veriyormuş. Bu sebeple hangi şartta olursa olsun suyu oturarak içmeliyiz. Ve suyu üç yudumda içmeliyiz. Ah unuttuyordum az kalsın. Suyu içmeden önce besmele çekmeliyiz. Peygamber Efendimiz böyle içmiş suyu. Hem bence besmele çekince suyun tadı daha bir güzelleşiyor. Bardağı sağ elimize almamız gerektiğini söylememe gerek yok sanırım. Tabii bir de öksürmemiz gerektiği zaman bardağın içine öksürmemeliyiz. Suyu içtikten sonra da elhamdulillah dersek görev tamamlanmış olur. Normal zamanda tamam ama aceleye gelince bunları yapmayı unuttum. Ama anneme söz verdim. Bundan sonra aceleyle bile olsa oturmadan ve besmele çekmeden suyu içmeyeceğim.

Dua Zamanı

Aşağıda iftar duası yer alıyor. Duayı bulmak için öncelikle her sayının yanında yer alan harfi tablodan bulun. Ardından harfin yanındaki oklara göre ilerleyin. Bulduğunuz harfi numaralanmış kutunun içine yerleştirin.

A	S	Z	İ	L	T
O	U	I	Ç	E	M
D	Ğ	K	R	Y	G
B	F	H	J	N	Ş
Ö	V	P	C	Ü	A
S	L	Z	N	M	B

1. U	↑ ←	22. F	↑ ↑ ←	43. U	→ → ↑
2. Ç	↑ →	23. U	→ → ↓	44. F	→ ↓ → ↓
3. T	←	24. E	← ← ←	45. E	← ↓
4. D	↑ ↑	25. P	→ ↑ ↑ ↑	46. T	↓ ← ← ←
5. Y	← ← ↓	26. Y	↑ ↑ →	47. K	↓ ↓ ↓
6. P	↑ ↑ ↑	27. D	↑ →	48. Y	↑ ← ←
7. Y	↑ →	28. Ş	↑ ↑ ↑	49. D	→ →
8. K	← ↑ ↑	29. R	↑ → ↑ →	50. H	← ↓ ↓
9. J	↑ ↑ →	30. F	↑ ↑	51. Y	→ ↓ ↓
10. P	→ → ↑	31. J	→ ↓ ↓	52. Ö	↑ ↑ ↑
11. E	← ↑	32. F	↑ ↑ ↑	53. Y	←
12. H	→ →	33. Ş	← ↑ ↑	54. R	↑ ← ←
13. Ş	↑ ← ←	34. H	→ ↓ ↓	55. F	→ ↓ →
14. Ğ	→ ↑	35. K	↑ → ↑	56. H	↑ ← ↑
15. O	↑ → →	36. P	→ ↓	57. Ş	← ↓ ↓
16. K	← ← ↑ ↑	37. Ğ	↓ → ↓ ←	58. Ç	← ↓ ← ↑
17. Ç	→ ↓ ↓	38. L	↓	59. P	→ → →
18. T	← ←	39. F	↑ → →	60. Ğ	↑ → →
19. U	→ →	40. H	↑ ← ←	61. Ç	→ → ↑
20. R	↑ ↑	41. Y	↑ ← ↑	62. F	↑ → ↑
21. P	↑ → →	42. O	→ ↓	63. K	→ → → ↑

--	--	--	--	--	--	--

1 2 3 4 5 6 7

--	--	--	--	--

8 9 10 11 12

--	--	--	--	--

13 14 15 16 17

--	--	--	--

18 19 20 21

--	--	--	--

22 23 24 25

--	--	--	--	--	--

26 27 28 29 30 31

--	--	--	--	--	--

32 33 34 35 36

--	--	--	--	--	--	--	--	--	--

37 38 39 40 41 42 43 44

--	--	--	--	--	--

45 46 47 48 49 50 51

--	--	--	--	--	--	--

52 53 54 55 56 57 58

--	--	--	--

59 60 61 62 63

İspanya

Merhaba arkadaşlar, bu ay gezi defterimde İspanya'dan notlar bulacaksınız.

İspanyol arkadaşım Sofia rehberliğinde, haydi bu güzel ülkeyi tanıyalım.

Akdeniz'e kıyısı olan İspanya, Fransa'dan sonra Avrupa'nın en büyük ikinci ülkesidir. İspanya'nın en büyük şehri Madrid, aynı zamanda ülkenin başkentidir. Ülkede konuşulan resmî dil İspanyolcadır.

Nüfusu
7,42 milyon

İspanya, bir Avrupa ülkesi olmasına rağmen mimari yapılarda camilere rastlamak mümkündür. Bunun nedeni 8. yüzyılda İspanya topraklarına Müslümanların hâkim olması ve Endülüs Emevi Devleti'nin kurulmasıdır.

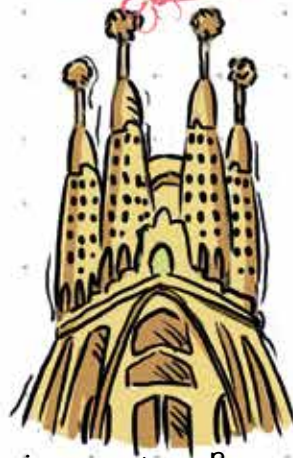
Endülüs Emevi Devleti, yaklaşık üç asırlık ömründe, günümüze taşınacak derecede sağlam yapılar inşa ederek ardında kültürel bir miras bırakmıştır.

İslam medeniyetinin İspanya'ya kattığı yapılardan olan El Hamra Sarayı, mükemmel bir mimariye sahiptir. Kur'an'dan alınan ayetlerin ve Müslüman şairlerin mısraları bazı duvarları tamamen kaplamaktadır. Yazılar öyle muntazam yerleştirilmiş ki, bu yazıları süsleme motiflerinden ayırmak oldukça zordur.

Uzun süre Endülüs Emevi Devleti'nin egemenliğinde kalan Kurtuba şehriden de bahsetmeden geçmek olmaz. En önemli mimari eser, Kurtuba Camisi'dir. İspanyolların şehri yeniden ele geçirmesinden sonra yapı günümüzde katedral olarak kullanılmaktadır. Kurtuba'daki bu tarihi merkez UNESCO tarafından "İnsanlık Mirasları" listesine alınmıştır.

La Sagrada Família

İspanya'nın Barcelona şehrinde en ünlü yapılarından olan La Sagrada Família'nın yapımına 19. yüzyılda başlanmış ancak mimarının yaşamını yitirmesi nedeniyle tamamlanamamıştır. Barcelona'daki gezilecek görülecek tarihi yapılardan bir diğeri de Casa Batlló'dur. Fantastik, kıvrımlı, ejderha şatılı yapı şu an müze olarak kullanılmaktadır.

Casa Batlló

Arkadaşım Sofia'nın üzerinde gördüğünüz geleneksel kıyafetin adı pollerasıdır. İpek kumaştan üretilen, festivallerin vazgeçilmez kostümü olan bu giysi, İspanya kültürünün sembolü hâline gelmiştir.

Polleras

Paella

Turrón

Horchata

İspanya mutfağı nasıldır merak ederseniz, en meşhur yemekleri, tavuk ve balık etinden yapılan içindeki safran nedeniyle sarı renkli olan bir pilav türü, paelladır. İspanya'nın meşhur bademleri ve süttten yapılan horchata ise içine buz atılarak tüketilen soğuk bir içecek. İspanya'ya gittiğinizde ağzınız tatlısın isterseniz Türk helvasının tadını andıran, şeker ve bademden oluşan turrón tatlısını tadabilirsiniz. Bambaşka ülkelerde ve bambaşka kültürlerde buluşmak üzere.

On İki Ayın Bir İncisi

Ne sesi bu? Aslında bu ses şey... Bu ses, ramazan davulunun sesi... Bu ses, ramazanın gelmesinden dolayı sevinen kalbimin heyecanla atışının sesi... Bu ses on bir ayın sultanının, hem evimizin hem de gönlümüzün kapısını çalma sesi... Ve son olarak, bu satırları okuyan kişiyi bekleyen bir hikâyenin sesi. Peki bu hikâye neyin hikâyesi?

Bendeniz Mehmet Deniz ile ramazan ayının hikâyesi. Her yıl ramazan ayına kavuşmak için ayları, hatta yaklaştıkça günleri saymaya başlarım. Kendimi sahur yaparken, oruç açarken, teravih namazı kılarken düşünürüm. Böyle düşündükçe de ona kavuşmak için daha da sabırsızlanmaya başlarım.

Hele de iftar vaktinde, ezana dakikalar kala sıcak ramazan pidesinin kokusu eşliğinde ezanın başlamasıyla o ilk lokmayı almak beni benden alır.

Ayrıca bunların yanında ramazan ayının bende ayrı bir yeri daha vardır. Her ramazan ayında mutlaka güzel bir anım birikir. Hem de küçüklüğümden beri bu böyledir. Hatta ilk anımı dün gibi hatırlıyorum ve hemen anlatıyorum...

Bir gün ağabeyim Barış, ramazan ayında geceleri insanların sahura uyanabilmesi için davul çalındığından bahsetmişti bana. Henüz çok küçüktüm ve bu durum ilgimi çekmişti. Her gece davul sesiyle uyanma hayaliyle uyumaya başlamıştım. Bir gece uyurken tam da davul sesine benzeyen, "Güm güm güm!" diye bir ses duydum. Gözlerimi açıp hemen yatağımdan kalktım. Önce ağabeyimi, sonra da annemi ve babamı, "Haydi kalkın ramazan geldi, duydum davulun sesini o geldi, ramazan geldi, yaşasın." diyerek uyandırdım.

Hatta kendimi o kadar kaptırmıştım ki o gece evimizdeki kediyi bile, "Ramazan geldi haydi uyan, sen de kalk." diyerek uyandırmıştım.

O da uyanıp bana baktı ve neden uykumu böldün dercesine bir bakış atıp geri uyudu.

Duyduğum sesi ramazan davulu zannedip evdeki herkesi boş yere uyandırmam, ilk ramazan anım olarak tarihe geçmişti. Fakat insanlar büyüdükçe anıları ve hikâyeleri de büyür. Bu ramazan ayında benim anım da bir ağaç gibi olgunlaşıp büyümüştü.

Her şey, annemin ramazan ayının bereketini bir ağaç üzerinden örnek vermesiyle başladı. Ramazan ayının bereketinin hem maddi hem de manevi olduğunu, insanı da manevi olarak olgunlaştırdığını, bereketlendirdiğini ve bir ağaç gibi yeşerttiğini söyledi. Ben ise ne demek istediğini anlayamadım. İnsan nasıl bereketlenip, bir ağaç gibi yeşerirdi ki?

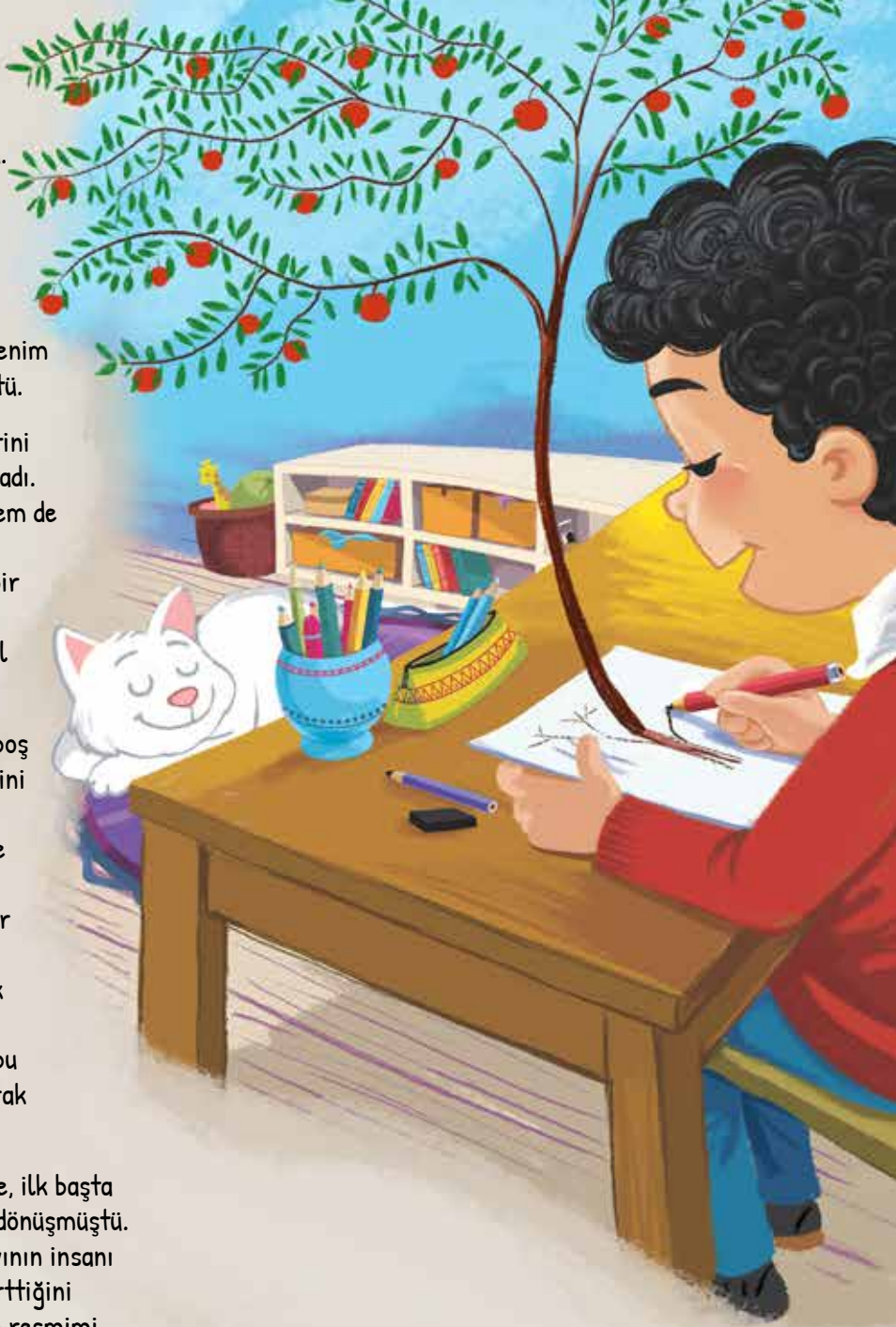
Annem bu sorunun cevabını bulmam için boş bir kâğıda kuru bir ağaç çizmem gerektiğini söyledi. Soruyu anlamadığım gibi cevabı da anlamamıştım. Neyse... Hemen kâğıt ve kalem alıp boş bir kâğıda kuru bir ağaç çizdim. Ramazan ayı boyunca yaptığım her sahuru, iftarı, kıldığım teravih namazını ve tuttuğum orucu yeşil bir yaprak olarak ağacın dallarına çizmemi istedi benden. Söylediği gibi yaptım ve ağacın dallarına bu yaptıklarımı her gün yeşil bir yaprak olarak çizdim.

Artık ramazan ayının sonuna geldiğimizde, ilk başta çizdiğim o kuru ağaç, yemyeşil bir ağaca dönüşmüştü. Annemin ne demek istediğini, ramazan ayının insanı manevi olarak nasıl bereketlendirip yeşerttiğini anlamıştım orada. Bitti mi? Hayır. Annem resmimi gördükten sonra kalem getirmemi istedi ve ağaca bir şeyler çizmeye başladı. Çizimi bitirdiğinde ağaçta meyveler vardı. Ve son olarak şöyle ekledi:

"İşte bu da ramazan ayının meyvesi; hem bayram hem de cennet müjdesi..."

Feyza İlkay ve Ayşe Betül Yağmahan'ın resimlerinden uyarlanmıştır.

Ramazan İMSAKİYESİ

Ankara

Tarih	Ramazan	İmsak	Öğle	İkindi	Aksam	Yatsi
11 MART	1 RAMAZAN	05:36	13:04	16:21	18:58	20:16
12 MART	2 RAMAZAN	05:35	13:03	16:21	18:59	20:17
13 MART	3 RAMAZAN	05:33	13:03	16:22	19:00	20:18
14 MART	4 RAMAZAN	05:31	13:03	16:23	19:01	20:19
15 MART	5 RAMAZAN	05:30	13:03	16:23	19:02	20:20
16 MART	6 RAMAZAN	05:28	13:02	16:24	19:03	20:21
17 MART	7 RAMAZAN	05:26	13:02	16:24	19:04	20:22
18 MART	8 RAMAZAN	05:25	13:02	16:25	19:05	20:23
19 MART	9 RAMAZAN	05:23	13:01	16:25	19:06	20:24
20 MART	10 RAMAZAN	05:21	13:01	16:26	19:07	20:26
21 MART	11 RAMAZAN	05:19	13:01	16:26	19:08	20:27
22 MART	12 RAMAZAN	05:18	13:00	16:27	19:09	20:28
23 MART	13 RAMAZAN	05:16	13:00	16:27	19:10	20:29
24 MART	14 RAMAZAN	05:14	13:00	16:28	19:11	20:30
25 MART	15 RAMAZAN	05:12	13:00	16:28	19:12	20:31

30 MART
9 RAMAZAN

4 NİSAN
25 RAMAZAN

9 NİSAN
30 RAMAZAN

29 MART
9 RAMAZAN

3 NİSAN
24 RAMAZAN

8 NİSAN
29 RAMAZAN

28 MART
RAMAZAN

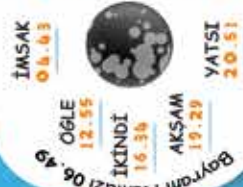
2 NİSAN
23 RAMAZAN

7 NİSAN
28 RAMAZAN

10 NİSAN
BAYRAMIN 1. GÜNÜ

27 MART
RAMAZAN

1 NİSAN
22 RAMAZAN

6 NİSAN
27 RAMAZAN

26 MART
RAMAZAN

31 MART
21 RAMAZAN

5 NİSAN
26 RAMAZAN

KAMUFLAJ MUCİZESİ YAPRAK BÖCEĞİ

Yaprak böcekleri Güneydoğu Asya'dan Avustralya'ya kadar uzanan geniş bir alanda yaşarlar. Nemli ve sık ağaçların olduğu tropik ormanları severler.

Vücut yapıları damarlı yaprak görünümündedir. Kanatları olmasına rağmen uçamazlar. Bu yüzden yürüyen yaprak böceği olarak adlandırılırlar.

Yaprak böcekleri farklı renk ve şekillerde 100'ün üzerinde türe sahiptir. En büyük yaprak böceği türünün boyu 10 santimetreye kadar ulaşır.

Yaprak böcekleri, Almanya'da bulunan bir fosille keşfedilmiştir. 47 milyon yıllık olan bu fosilin neslinin hâlâ devam ediyor olması oldukça şaşırtıcıdır. Kamuflaj özelliği türün korunmasında büyük rol oynamıştır.

Yaprak böcekleri yumurta ile çoğalır. Kahverengi olan bu yumurtalar ilk bakışta bir tohuma benzer. Yavrular 6 ay sonra yumurtadan çıkarlar. Büyüdükçe renk ve şekil değiştirerek yaprak görünümüne kavuşurlar.

Yaprak böcekleri meşe yaprağı ve meyve ile beslenirler. Geceleri beslenmek için hareketlidirler. Gündüzleriye hiç kıpırdamazlar. Hareketleri çok yavaş olduğundan avcılarında korunmak için sık yapraklı bitkilerin üzerinde saklanırlar.

Taklit etme ve kamuflaj özelliğiyle yaratılan bu böcekler tehlike anında başlarını gövdelerine saklar, ağaç dalına tutunup yaprak gibi sallanırlar. Yürürken ileri geri hareket ederek rüzgârda savrulan yaprak gibi görünürler.

- Kamuflaj ustası yaprak böceğini sayfadaki görselde görebiliyor musun?

HANGİ EVREN?

16. yüzyıla geldiğimizde evren hâlâ herkesin kafasında soru işaretleri oluşturan bir bilmece gibidir. Pek çok bilim adamı, bu bilmeceye cevaplar üretmeye çalışır.

Güneş Merkezli Evren modeline göre evrenin merkezi Güneş'tir ve gezegenler onun etrafında döner. Her gezegenin kendisine ait bir yolu vardır ve bu yolda hiç durmadan dönmeye devam eder.

Bilim adamları evrenin bilmecelerini çözmek için pek çok araştırmalar yapar. Galileo, yaptığı gözlemler sonucunda Jüpiter'in etrafında dönen yıldızları keşfeder. Bu durum Güneş'in aslında evrenin merkezi olmadığını gösterir.

Yaptığı araştırmalar sonucu yer çekimini keşfeden Newton'a göre, madde büyük oranda eşit olarak dağılmıştır ve evren kütle çekimsel olarak dengeli ancak esasen kararsızdır.

Kendi kütle çekimi teorisini ortaya koyan Einstein, genel göreliliği kullanarak yeni bir evren modeli çıkarır. Bu evren modeli de bilmecenin bazı parçalarına cevap bulamaz.

1929 yılında teleskobu ile tanıdığımız Hubble, yaptığı gözlemler neticesinde evrenin düşündüğümüzden de büyük olduğu ve daha da büyüdüğü gerçeğini ortaya çıkarır. Hubble yaptığı gözlemler esnasında uzak galaksilerin ışığında kırmızıya doğru bir kayma olduğunu fark eder. Bu kayma bizlere çok önemli bir şey anlatır: Uzak galaksilerin bizden hızla uzaklaşmaya devam ettiklerini!

Peki, büyük patlamayı daha önce duydunuz mu? Bilim insanları evrenin büyüklüğünü anlamaya çalışırken tüm uzayın aslında geçmişteki belirli bir zamanda sıcak ve yoğun bir başlangıç zamanı olduğunu düşünür. Sıcak ve yoğun olan evrenin genişlemesi büyük patlama ile başlar ve bugüne kadar hiç durmadan devam eder. Buradan hareketle Einstein, bu defa salınan evren teorisini ortaya koyar. Ve büyük patlama ile genişlemeye başlayan evrenin büyük bir çöküş yaşadığını ve bu döngünün sürekli olarak devam ettiğini söyler.

Tüm bu evren modellerinden sonra insanlar hâlâ evrenin nasıl olduğunu anlayamaz. Ortaya pek çok farklı evren modeli konmaya devam edilir. Şişen evren modeli evrenin genişlediğini ve belli bir zaman sonra genişleme oranının düştüğünü, çoklu evren modeli evrende birçok evren baloncüğünden birinin de bizimkisi olduğunu söyler.

Evrenin bilmecesi hâlâ tam olarak çözülmedi, görünen o ki meraklı bilim insanları evreni anlamak için çalışmaya devam edecek, tıpkı Alper Gezeravcı gibi.

Sen de evrenin bilmecisini çözmek için çalışmak ister miydin?

Tren ya da metro vagonlarını hepimiz biliyoruz değil mi?

İlk vagonun arkasına pek çok vagon eklenir ve tren yola çıkar. Bilim tarihi de biraz tren vagonlarına benzer. Her bilim adamı yeni bir bilgi üretir ve bilim treni pek çok vagonun bir araya gelmesi ile oluşur. İslam'ın altın çağında bilim ve sanat alanında büyük gelişmeler kaydeden bilim insanları, modern bilimsel yöntemlerin temellerini atar. Ve tüm bu bilimsel birikim, bugünün sorularına cevaplar üretir. Evren de bilim tarihi treninde cevabı aranan sorulardan biridir.

BOĞAÇ HAN'IN YİTİK HİKÂYESİ

Tuğrul gözlerine inanamıyordu. Bu yaşadıkları gerçek olamazdı. Boğaç Han karşındaydı ve yaralanmıştı.

Boğaç Han onu tanıdı. “Seni bekliyordum.”

“Yaralısınız.”

O sırada bir kopuz sesi duyuldu. Boğaç Han gücünü toplamaya çalışarak konuşmaya başladı.

“Korkut Ata kopuzun aldı, mesel söylemeye durdu. Var git yanına, başıma gelenleri anlat, anama hâlim bildirsin, ince belli kır kızı yola koydursun. Yarama merhem çalsın, bir yiğidi sırtından vurdular.”

Tuğrul o an anlamaya başladı. Boğaç Han'ın hikâyesinin içindeydi. Bu hikâyeyi anlatan ise Korkut Ata'ydı. Boğaç'ın düştüğü tuzağı bilmeliydi.

Boğaç Han anlatmaya devam etti: “Babama karşı durmadım. Atama hain tuzak kurmadım. Dirse Han'a yalan haber verdiler. Atam ile aramı açtılar. Ölür gidersem adım hayin diye anılır. Yarama güvenmem, ölüme erinmem. Lakin ben hayınlık etmedim. Bir bunu kaldırmaz yüreğim.”

Tuğrul kopuzun sesini işaret bilip o yöne uçtu. Bir obaya vardı. Korkut Ata kopuzunu çalıyor, boy boyluyor, soy soyluyordu. Bir ara durdu. Kopuz ses vermez, Korkut Ata söz söylemez oldu. Tuğrul süzülerek Dede Korkut'a yaklaştı. Boğaç Han'ın hikâyesini kopuza fısıldadı. Korkut Ata gözlerini başında dönüp duran kuşa çevirdi. Derin bir nefes aldı.

“Seher yeli ılık eser, salkım söğüt boy verir

Dedem Korkut şahlanıp kopuzu dile gelir

Bize bir mesel söyler görelim canlar ne söyler

Erlerden bir er yiğitlerden bir yiğittir Boğaç Han

Duydum ki ata ile oğulun arasına giren olmuş

Dirse Han'ın aklını çelmiş, oğlunu düşman göstermiş

Varıp gidin anasına, Boğaç Han yaralıdır.

Kırk kızını toplansın, merhemleri kaynatsın

Kara ormana girsin, nehir boyu iz sürsün,

Salkım söğüte varsın, oğlunu kurtarsın.”

Tuğrul gözlerini açtığında kendini eski püskü bir yatakta buldu. Hikmet Baba yanı başındaydı.

Hayret dolu gözlerle karşındaki ihtiyara bakıyordu. Hikmet Baba elindeki kitabı duvardaki boşluğa yerleştirirken sordu:

“Adının anlamını biliyorsun değil mi?”

“Evet, annem efsanevi bir kuş olduğunu söylüyor.”

“Doğru... Sen insanların rüyalarında uçabilirsin. Bu kulübeyi inşa eden kitapları görüyor musun?”

Kimi yerler boş. Bu kitaplar aslında hikâye anlatıcılarının hafızaları. Her kitap bir hafızın zihninde saklı. Fakat bazı sayfalar rüyalara hapsoldü. Rüya Kâşifi'nin görevi, o sayfaları bulup çıkarmak. Benim görevim ise onları kitaplara yerleştirip bu kulübeyi korumak.”

“Buraya gelmeden önce de rüyalarımda uçuyor fakat ayaklarım toprağa değdiği anda alev alıyordum.”

“Evet... Uçtuğun yerin rüyalarda saklı kitaplar olduğunu unutma. Bastığın yer aslında o kitabın sayfaları. Kitapların koruyucusu Kebikeç sayfalara haşerelerin, börtü böceğin konmasına izin vermez. O yüzden ayak bastığın anda alev alıyordun. Onun adıyla toprağa bastığında ise sana izin verdi.”

Hava kararmak üzereydi. Hikmet Baba, “Gündüze gönül genişliği, geceye ruh dinginliği veren Allah’a hamdolsun.” diyerek kandili yaktı. Anlatmaya devam etti. “Bu kitaplar,” dedi, “Onlar bizim yüzyıllara hatta bin yıllara meydan okuyan hikâyelerimiz. Görevinin önemini anlıyor musun?” Tuğrul, evet anlamında başını salladı. Hikmet Baba kapıyı işaret etti. Dışarı çıktıklarında kulübe eski hâline dönmüş, küçülmüştü. Babası Tuğrul’u bekliyordu. Sanki saatlerdir değil de sadece birkaç dakika yanından ayrılmıştı.

Devamı nisan sayısında...

Gökte ile Çerez

İşte, ben böylesine güzel ve geniş bir yerde yaşıyorum. Ama çevremde kimse olmadığı için sıkılıyorum. Benim komşum olur musun?

Haaa... Ne dersin?

Neden susuyorsun?

Öhhö öhhö mü?
Cevabın bu mu yani?

Gerçekten de sen burayı güzel mi görüyorsun?

Buranın güzel ve yaşanılır bir yer olması için senin bir şeyler yapman gerekiyor ama!

Bunun gibi şeyler. Sen yerleri süpürürken ben de etrafın tozunu alayım.

Şimdi etrafına bakar mısın?

Harikal Süper!
Ve çok daha güzel de...

Yoksa bir yerin tozunu almayı mı unuttuk?

Hayır, unuttuk. Baksana her yeri pırl pırl yaptık.

O hâlde sorun nedir?

Ortada bir sorun yok ki! Ama sen hâlâ bana bir cevap vermedin. Tekrar soruyorum, benim komşum olur musun?

Ben yuvamdan ve iyi komşularımdan çok memnunuz.

Benim de iyi komşularım olsun istiyorum ama!

Evet!

Eğer kendini, yuvanı ve çevreni temiz tutarsan.

Bir de saygılı olursan, en yakın zamanda iyi komşuların olur.

Geldi bile!

Kim geldi?

GAAK

Komşum geldi!
Hoş geldin dostum.
İstediğin yere yuvanı yapabilirsin.
Yalnız yuvanı ve çevreyi işte böyle tertemiz tutmalısın!

Bu Söz Bize Ne Söyler?

Aşağıda bir atasözünün kelimeleri bulunmakta. Atasözünün anlamı da yan sayfada yer almaktadır.

1.

Bir şeyin ne olduğunu neyi ifade ettiğini kavramak, idrak etmek.

Y A N A

2.

Vücudumuzdan kan emerek beslenen, beslendiği yerde şişlik ve kaşıntıya sebep olan kanatlı böcek.

3.

Müzik aletlerine verilen isim.

4.

Bir şeyin ne olduğunu neyi ifade ettiğini kavramak, idrak etmek.

M A Y A N A

5.

Geniş ve derin bir kasnağın iki başına gerdirilmiş deriye çubuk ve tokmak vurarak çalınan yuvarlak çalgı.

6.

Kamıştan yapılan, keskin bir ses çıkaran ve davula eşlik eden üfleli çalgı.

7.

Çok sözcüğünün zıddı.

Atalarımız ne demek istemiş

Algısı yüksek olan kişilerin bir şeyi anlayıp idrak edebilmesi için küçük bir işaret yeterlidir. Algı seviyesi düşük olan kişilerin, bir şeyi anlaması işaret ve uyarın çokluğuna rağmen zor olabilmektedir.

Allame Nine

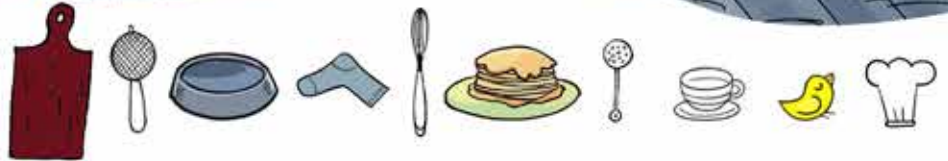

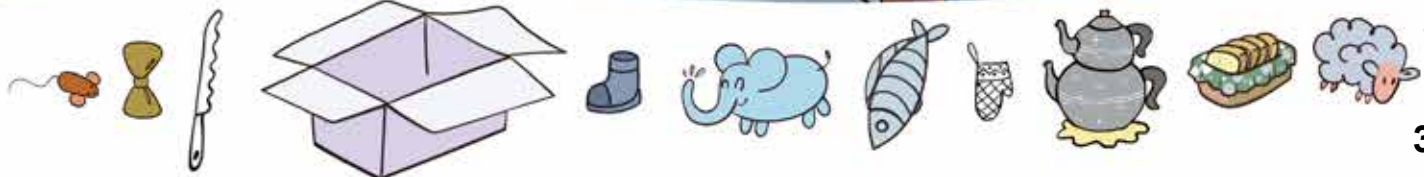

Sayfanın altında yer alan nesnelere sizin için resimde sakladık. Bakalım bulabilecek misiniz?

RESİM RESİM İÇİNDE

Metanet

- ▶ Arapça bir sözcüktür.
- ▶ Türkçede güçlü ve sağlam olma, dayanıklılık, sabır gibi anlamlara gelir.
- ▶ Bazı üzücü, can sıkıcı durumlarda insanlar birbirine şöyle derler: "Metîn ol." Bu metanetli, sabırlı ol demektir.

▶ İstemediğimiz şeylere karşı sabırlı olmamız gerektiğini Rabbimiz de tavsiye eder bize: "Sabredenleri müjdele..." Ne mübarek bir mesaj değil mi? Oruçlu iken açlığa ve susuzluğa sabredersek cenneti ile müjdeliyor Allah bizi. Kötülöklere sabredersek, güzel günlerin geleceğine dair umut veriyor.

Bu Kelimeyi Hayatına Kat!

Çevremizdeki insanların içinde bulunduğu olumsuz durumlara karşı dirençli olmalarını tavsiye edeceksek, sabret veya sabırlı ol yerine; metîn ol, metanetini koru diyebiliriz artık.

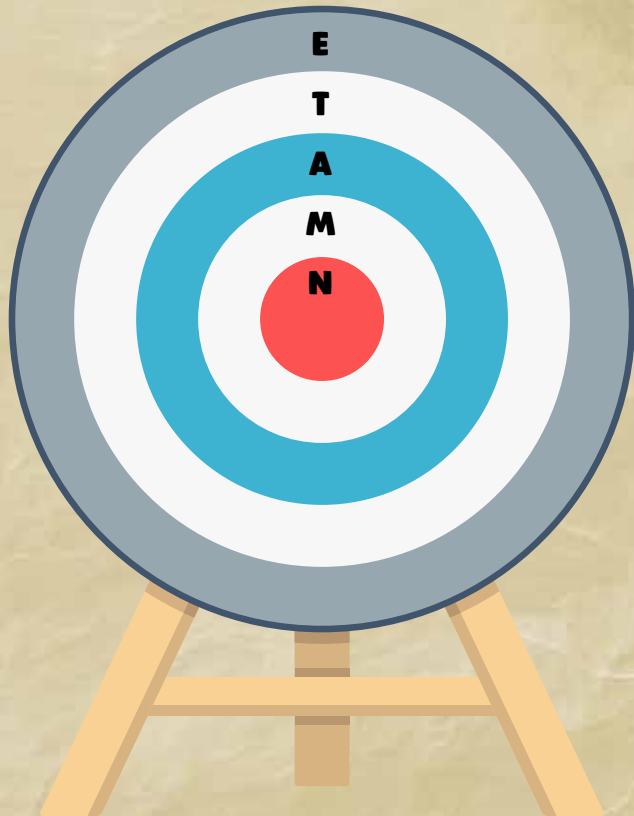

KELİMELENDİN

Aşağıda metanet kelimesinin harfleri yer almaktadır. 5 öğrenci bu hedef tahtasında bulunan harflerle kelime türetmeye çalışmıştır. Her bir öğrenci türettikleri kelimeye göre puan almıştır. En az harf ile en yüksek puanı alan kişi kazanmıştır.

Kim, hangi kelimeyi türetmiştir?

E	10
T	20
A	30
M	40
N	50

Fatih 6 harfli bir kelime türeterek 160 puan almıştır. Her harfi bir kez, E harfini iki kez kullanmıştır.

Ali 5 harfli bir kelime türeterek 160 puan almıştır. A ve M harflerini iki kez kullanmış, iki harfi de hiç kullanmamıştır.

Zeynep 4 harfli bir kelime türeterek 150 puan almıştır. A harfini biri başta olmak üzere iki kez kullanmıştır.

Fazıl 5 harfli bir kelime türeterek 150 puan almıştır. Her harfi bir kere kullanmıştır.

Ayşe 5 harfli bir kelime türeterek 160 puan almıştır. N harfini iki kez kullanmış, M harfini hiç kullanmamıştır.

Bu yarışmada sen olsaydın, birinci olmak için hangi harfleri hedef alarak hangi kelimeyi yazardın?

ULUSLARARASI UZAY İSTASYONU (ISS)

NEREDE?

Uluslararası Uzay İstasyonu (ISS) insanlar tarafından yapılmış uzaydaki en büyük yapıdır. Dünya'dan yaklaşık 400 km yüksekte atmosferin termosfer katmanında bulunmaktadır. Termosfer, düşük Dünya yörüngesindeki başka uyduların da bulunduğu atmosferin en sıcak katmanıdır. Uluslararası Uzay İstasyonu; ABD, Kanada, Japonya ve Avrupa ülkeleri tarafından uzayda lego parçaları gibi ayrı ayrı bir araya getirilerek zamanla inşa edilmiştir.

İstasyonun ilk parçası 1998 yılında fırlatılmıştır. Dünya'nın yörüngesine yerleşen istasyon her 90 dakikada bir Dünya'nın etrafında dönmektedir. Yani her gün 16 defa Dünya'nın çevresinde dönmektedir ve içinde çalışan astronotlar 24 saat içinde gün doğumunu ve gün batımını 16 defa gözlemleyebilmektedirler. Bununla birlikte Ay ve Venüs'ten sonra geceleyin gökyüzünde görülebilen en parlak üçüncü gök cisimidir. İstasyonu görmek için dürbün veya teleskop kullanmak gerekmemektedir. Yeryüzünden çıplak göz ile görülebilmektedir. Bunun için internet sitelerindeki veya telefonlardaki Uluslararası Uzay İstasyonu (ISS) takip programları kullanılarak, istasyonun yeri ve nereden ne zaman geçeceği bulunabilmektedir.

Uluslararası Uzay İstasyonu astronotların içinde yaşayabileceği, çalışabileceği ve deney yapabileceği yüksek teknoloji ürünü bir laboratuvar olarak tasarlanmıştır. Bu laboratuvarlarda Dünya'da gerçekleştirilemeyecek, yer çekimi düşük ve ağırlıksız ortamda yapılması gereken bilimsel çalışmalar yapılmaktadır. Özellikle aşı geliştirilmesi, kanser tedavisi, akışkanların uzaydaki hareketleri, beslenme, bitkilerin ağırlıksız ortamdaki davranışları üzerine çalışmalar yapılmaktadır.

Türkiye'nin de ilk uzay yolcusu Alper Gezeravcı ve beraberindeki ekip 19 Ocak 2024 tarihinde fırlatılan Falcon 9 roketi ile uzaya doğru yola çıkmıştır. Yaklaşık 36 saat süren uzay yolculuğunun ardından roket Uluslararası Uzay İstasyonu'na ulaşmıştır. Gezeravcı, uzay görevi sırasında istasyondaki laboratuvarlarda 13 farklı bilimsel deney gerçekleştirmiştir. Gezeravcı ve beraberindeki ekip bilim misyonunu başarıyla gerçekleştirerek 9 Şubat 2024 tarihinde Dünya'ya dönmüştür.

NESELİ KARİKATÜRLER

Aşağıdaki iki karikatür birbirinin aynı gibi görünse de arasında tam 9 fark var. Bakalım kısa sürede bulabilecek misiniz?

Elif Gülce Tekkoyun

Livanur Berulay Kayırtar

Fatıma Berra Yücel

Tahir Erol

Hacer Kuzu

Abdulhalim Ölmez

Zeyneb SümeYYe Yılmaz

HaticetüzzeHra Şenol

**SİZDEN
GELENLER**

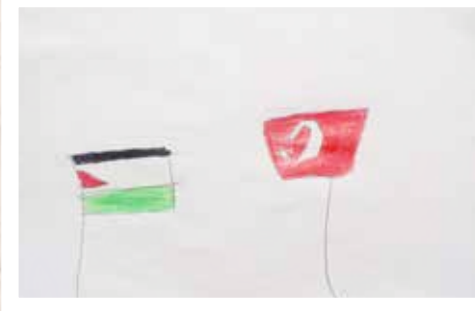
Meryem Tamer

Sevde Kaplan

Şevval Esmâ Macit

Muhammed Umud Çeker

Umud Hanzala Tamer

Mina Sultan Aytekin

Ayşe Merve Bektaş

Havva Kuzu

Tabiat, doğa temalı fotoğraflarınızı cocukdergisi@diyanet.gov.tr adresine adınızı, soyadınızı, yaşınızı ve fotoğrafı çektiğiniz yeri yazıp konu kısmına FOTOĞRAF yazarak göndermeyi unutmayın!

Selahaddin Avcı, 12, Batman

Mustafa Aydoğan, 12, Yozgat

Esra Aşan, 10, Van

Yahya Doğmuş, 12, Antalya

Ramazana dair en çok neyi sevdiğinizi bize iki cümle ile yazın ve gönderin. Yayınlayalım.

Bulmaca Çözümleri

Sayfa 6
Alak Suresi

Sayfa 10
Özgür Filistin

Sayfa 19
“Allah’ım! Senin rızan için oruç tuttum, senin verdiğin rızıkla orucumu açtım.”

Sayfa 34
Anlayana sivrisinek saz,
anlamayana davul zurna az

Sayfa 38

Sayfa 40
Fatih: Emanet Ali: Tamam
Zeynep: Aman Fazıl: Metan
Ayşe: Anten

Mektubu Gelenler

Zehra Uslu
Büşra Demirci
Belma Lina Tekkanat
Betül Aydın

Sayfa 44

diyanet Çocuk

✉ cocukdergisi@diyanet.gov.tr

🌐 dergi.diyanet.gov.tr

🐦 [DiyanetCocuk](https://twitter.com/DiyanetCocuk)

📷 [diyanetcocukdergisi](https://www.instagram.com/diyanetcocukdergisi)

📘 [diyanetcocukdergisi](https://www.facebook.com/diyanetcocukdergisi)

Abonelik İşlemleri

Tel: 0312 295 71 96 – 97

0312 295 72 05 – 06

Faks: 0312 285 18 54

e-mail: dosim@diyanet.gov.tr

dosabone@diyanet.gov.tr

Online Abonelik

dergiabone.diyanet.gov.tr

yayinsatis.diyanet.gov.tr

Hesap No

Döner Sermaye Daire Başkanlığının

T.C. Ziraat Bankası,

Mustafa Kemal Mahallesi Şube

IBAN:

TR61 0001 0024 8605 9943 0850 57

HOS GELDİN

RAMAZAN

